

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s »Kažipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vsa leto 13 K 20 h. ali gld. 6-00
pol leta 6 » 60 » » » 3-00
četrt leta 3 » 40 » » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po petit-vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr.; vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje drke po prostora — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vso leto 3 K 20 h ali gld. 1-00.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Sraka s pavovim perjem.

Na slovečem občnem zboru »Goriške ljudske posojilnice« pred leti, na katerem so zanesli klerikalci razkol na gospodarsko polje, je šlo za neko spremembo v pravilih. Prememba je bila prav važna, ali dr. Pavlica je s pravili v rokah »dokazoval«, da ne sme priti do one spremembe. Ker so bili prišli na oni občni zbor razni gospodje z razkolom in jezo v srcu, prememba takrat ni prodrla. Ali poslušajte sedaj! Ko so razkolni bratje ustanovili »Centrifugo«, so pa hitro uvedli ono spremembo v svoja pravila. Iz tega se pač vidi, kako grdo ulogo je igral brezvestni posvečenec na občnem zboru »Goriške ljudske posojilnice«. Borili so se ti možje proti neki reči, o kateri so bili prepričani, da je dobra, ali osebnostna gonja je vzbudila v izpriječih nemirno žilico, in tolkli so po premembi, katero so potem zase pograbili z obema rokama. »Centrifugari« so tako nekaj ukradli naprednja. om ter se ponasali s tujim blagom. »Centrifuga« je začela igrati — ulogo srake s pavovim perjem.

V svojem ostudnem boju na gospodarskem polju so se zaletavali zlasti tudi v »Trgovsko-obrtno zadrugo«. Tako nesramno so se zaletavali, da se je moralo pričeti postopati proti propadlim žegnancem v krogu »Primorskega lista«. Oba dr. Pavlici sta bila takrat zrela za luknjo — in le prevelika dobrota na napredni strani ju je obvarovala ječe. Ali kljubu vsej farški gonji se je zaved lepo razvil. Vsi napadi, vsa podtikanja o oderuških obrestih, vsa hinavščina, za katero niso mogli skriti skomin, vse ni nič pomagalo. Ker to nič ne izda, pa — kradejo.

»Trgovsko-obrtna zadruga« je začela jeseni lani delovati na spremembo pravil, katero je dosegla po mnogostranskem debatovanju tako, da je olajšano notranje poslovanje, strankam pa

dano najlepše mogoče obrestovanje in amortizacija. Ta poslednji način je stal veliko požrtvovalnega dela, mučnega računanja, da se je našla formula, ki odgovarja namenu zadruge in koristim strank. Tako je delalo načelstvo zadruge, ki je po mnenju farških sleparovičev o d e r u š k a.

Sedaj pa poslušajte! »Gorica« piše: »Posojila na mesečna odplačila v petih letih, katera je uvedla »Centralna posojilnica« v Gorici, so se že jako priljubila, ker vsakomu, ki namerava redno odplačevati prejeto posojilo, daja ta način odplačevanja priliko, da polagoma, na lahko in skoro nevede vrne prejeto posojilo. Vrh tega so obresti, kakor se lahko vsakdo prepriča, ki zna računati, skoro za polovico nižje nego pri nekkih zavodih, ki sprejemajo tedenska odplačila in dobivajo do 11% obresti od izposojene glavnice.«

To so ukradli, in začeli so »odirati« ljudi po vzgladu »Trgovsko-obrtno zadrugo«. Izvedeli so za to — po kakšni poti, si je lahko misliti! — in hitro uvedli v svoj zavod. Prej so sleparili javnost, kako oderuška je »Trgovsko-obrtna zadruga« — ko so pa po volunu izvedeli, kako misli zadruga res zopet nekaj dobrega uvesti za stranke, pa so ugrabili to, ukradli so in hitro porabili zase, baháje se seveda, kakih izumitelji da so na gospodarskem polju, in ponasáje se s »Centrifugo«, da tako odvračajo občinstvo od nerealnih namenov, katere živivotvarjajo v posojilniškem pogledu.

»Centrifuga« je zopet sraka s pavovim perjem.

In teh ljudij ni nič sram. Namesto da bi lepo molčali, se drznejo obregati se ob »Gor. ljudsko posojilnico«, dasi nimajo za to nobenega povoda, in pisniti, da so drugi zanesli boj na gospodarsko stran, ko pač ve vsak razsoden človek, da so tak boj začeli klerikalci ter da so ustanovili »Centrifugo« le v znamenju boja proti zavodom, ki

jim niso hoteli pasti v nečedne roke kakor zrela jabolka.

Da se sedaj šopirijo liki sraka s pavovim perjem, je jako značilno za »centrifugalne gospodarje«, in iz tega crpa lahko vsakdo sklep, kje je doma realnost in pošteno delo na gospodarskem polju, kje pa so nerealni nameni in drajsanje brez pomislekov.

Kdor hoče biti varen, pač klerikalcem ne sme ničesar zaupati.

Volilna reforma.

9. t. m. sta bila v ministerstvu notranjih zadev koroška poslanka Dobernig in Lemisch zaradi volilne reforme. Stavila sta tudi predloge, kako bi bilo zastopano nemštvo iz Kranjske, Primorske in Trsta v državnem zboru.

»Lid. Nov.« v Brnu poročajo, da je vladna volilna reforma določila Slovanom 233 (?) mandatov, in sicer: Čehom 97, in sicer na Češkem 69, na Moravskem 26 in v Šleziji 2; Poljakom in Malorusom v Galiciji 95, Malorusom v Bukovini 3, Poljakom v Šleziji 2; Hrvatom v Dalmaciji 7, Srbom v Dalmaciji 3; Slovencem v Istri 2, na Goriškem 2, v Trstu 1, na Kranjskem 11, na Štajerskem 8, na Koroškem 2. Nemci dobe 196 mandatov, Italijani 15, Rumuni 4.

»Zeit« poroča, da vlada nikakor ne počaka, da zbornica odkloni volilno reformo. Kakor brž vlada uvidi, da ne dobi potrebne dvetretjinske večine, ali da se namerava s katere strani predlogo obstruirati, takoj razpusti državni zbor ter čimprej razpiše nove volitve, pri katerih bi vladi služila za agitacijo splošna in enaka volilna pravica. Nova zbornica bi rešila le volilno reformo, nakar se zopet razpiše nove volitve na temelju novega volilnega reda.

12. t. m. se je oficijozno razglasilo, da so vsa poročila o razdelitvi mandatov po vladni volilni reformi navadne kombinacije. Število mandatov, ki jih dobe posamezne narodnosti ali dežele, še danes sploh ni niko-

mur znano, niti vladi ne, ker se o tem ni še ničesar določalo. Lahko pa se pove že danes, da se bodo številke znatno razlikovale od števil v teh kombinacijah. (»Prager Tagblatt« je n. pr. poročal, da dobe Slovenci 19 mandatov.)

»Neue Freie Presse« poroča, da bo dočel parlament sestavljen iz 440 ali 442 poslancev. Pomnožitve mandatov bodo deležne le dežele: Galicija, Češka in Nižjeavstrijska. Češka, ki ima danes 100 mandatov, jih dobi 118 ali celo 120, in sicer dobe Nemci 48. Čehi pa 70 mandatov. Število galiskih mandatov se pomnoži od 78 na 87 ali 88. Nižjeavstrijska, ki je imela dosedaj 46 mandatov, jih dobi 52, a s tem na Dunaju še niso zadovoljni ter zahtevajo 58 mandatov. V alpskih deželah se število mandatov skoraj nič ne spremeni. Tirolska zgubi 1 mandat, Štajerska pridobi 1, na Kranjskem se najbrže dva veleposelstniška mandata razdelita na kmetske občine. Na Moravskem se število mandatov ne spremeni, pač pa bo razdelitev po narodnosti popolnoma drugačna. Dosedaj so imeli Nemci 21 mandatov, v bodoče jih dobe le 17. Število laških mandatov se zniža od 18 na 15; tudi Rumuni izgube 1 mandat. Po narodnostih bi se mandati razdelili sledeče: Nemci 201 do 203, Čehi 98, Jugoslovani 31, Galicija 87, izmed katerih dobe Malorusi 25 do 30 mandatov; 3 mandate dobe Malorusi tudi še v Bukovini. Slovani bi potemtakem dobili kakih 219 mandatov. Gleda večine bi odločevali Labi in Rumuni.

Glasilu avstrijskih prusofilov »Alld. Tgblt.« poziva vse nemške poslance, naj uporabijo vso svojo parlamentarno moč, da se prepreči vsaka volilna reforma, ki bi prinesla Slovanom večino. Ako imajo vsi poslanci skupni cilj pred očmi, lahko preprečijo vsako neljubo reformo ter dosežejo, da se nemška proglašja za državni jezik. List zaključuje svoja izvajanja: »Ostane nam še eno upanje: da naša vsenemška ideja s svojo nepremagljivo agitacijo skuje danes še nedosegljivo nemško edinost v trenutku, ko pruski orel razvije svoje mogočne peruti za polet čez pokrajine,

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Tako je. In zdaj, gospod baron, naj vam gospoda povesta, kje se te ribe love.«

»Jesetre,« pravi Chateau-Renaud, »je najti samo v Belgiji.«

»In samo v jezeru Fusaro,« pravi Cavalcanti, »se dobe, kolikor vem jaz, lamprete take velikosti.«

»Čisto prav, jedna je iz Volge, druga iz jezera Fusaro.«

»Nemogoče,« vskliknejo vsi gostje.

»Baš to je ono, kar mi dela veselje,« pravi Monte Cristo;

»sem kakor Nero cupitor impossibilium. In tudi vam je zdaj to v zabavo, in iz tega sledi, da se vam zdi zdaj to meso, ki je pravzaprav slabše nego meso okuna in lososa, tako izvrstno. Samo na tem je vse, da je nemožno postalo možno.«

»Toda kako je bil mogoč prevoz?«

»O moj Bog, nič ni priprostejšega. Obe so pripeljali v velikih sodih, katerih jeden je bil obložen s trsjem in rastlinami, ki rastejo na dnu rek, drugi z bičjem in jezerskimi rastlinami. Ta dva soda sta stala v tovornih vozovih, zgrajenih nalašč v ta namen. Jesetra je prodana pred dvanajstim, lampreta pred osmimi dnevi, in obe sta bili sveži in živi, ko ju je zgrabil moj kuhar ter usmrtil prvo v mleku, drugo v vinu. Vi tega ne verjamete,« pravi Dangler?«

»Vsaj dvomim o tem,« odvrne Dangler smehljaje.

»Baptistin,« pravi Monte Cristo, »dajte prinesiti še drugo jesetro in drugo lampreto, ki sta še živi v sodih.«

Dangler se presenečen ozre, drugi plosknejo v roke.

Štirje slugi prineso dva velika, z vodnimi rastlinami okra-

šena soda; v vsakem sodu se je veselo premetavala imenovana riba.

»Toda zakaj vsake vrste dje?« vpraša Dangler.

»Ker bi jedna lahko poginila,« odvrne Monte Cristo pristopno.

»Vi ste res čuden mož,« vsklikne Dangler, »in filozofi imajo pač prav, ko trde, da je lepo biti bogat.«

»In zlasti imeti take ideje,« pravi gospa Dangler.

»O, ta ideja ni moja, milostiva, ampak bila je v veliki časti že pri Rimljanih. Že Plinij si je dal prinesiti od svojih sužnjev zlate ribe iz Ostije v Rim. Bil je tudi luksus, imeti jih žive, in zabaven prizor, gledati jih, ko so umirale, ker se izpreminjajo v tem slučaju nalik mavrici v najlepših barvah. Potem so jih poslali v kuhinjo; njihov smrtni boj je bil vreden, da se ga je gledalo; ko so bile mrtve, so jih prezirali.«

»Toda Ostia je oddaljena od Rima samo sedem ali osem ur,« pravi Debray.

»Ah, to je res,« pravi Monte Cristo; »toda v čem bi bili po osemnajstih stoletjih na boljšem od Lukula, če bi ga ne prekašali v tem?«

Cavalcanti široko odpirata oči, a sta vendar toliko pametna, da molčita.

»Priznam, da je vse to občudovanja vredno,« pravi Chateau-Renaud; »toda jaz občudujem še bolj izvanredno točnost vaših uslužbencev. Ali je res, gospod grof, da ste kupili to hišo šele pred šestimi dnevi?«

»Na mojo čast, to je res,« pravi Monte Cristo.

»Torej tekom tega časa ste jo popolnoma izpremenili. Če se ne motim, je bil vhod drugačen, dvorišče pusto in potlakano, dočim se danes tamkaj razprostira krasna loka, obdana od stoletnih dreves.«

»Kaj hočete? Jaz ljubim zelenje in senco,« pravi Monte Cristo.

»Res,« pravi gospa Villefort, »sicer so tvorila vhod vrata, vodeča na cesto, in zelo dobro se spominjam, da sem vstopila oni dan, ko sem bila tako čudovito rešena, v vašo hišo skozi ta vrata, gospod grof.«

»Da, milostiva, toda izza onega časa sem si izbral vhod, skozi katerega se odpira razgled na Boulogneski les.«

»V štirih dneh,« pravi Morrel; »toda to je čudež.«

»Resnično,« pravi Chateau-Renaud, »izpremeniti staro hišo v novo, to je vredno velikega občudovanja, in ta hiša je bila res stara in zelo otožna. Spominjam se, da sem si jo ogledal pred tremi leti po naročilu svoje matere, ko jo je gospod de Saint-Meran želel prodati.«

»Gospod de Saint-Meran?« vpraša Villefort. »Torej ste kupili to hišo od njega, gospod grof?«

»Zdi se mi, da,« odvrne Monte Cristo.

»Zdi se vam? Moj Bog, ali ne veste, kdo vam je prodal to hišo?«

»Pri moji veri, ne; take stvari mi oskrbi moj intendant.«

»Videti je,« pravi Chateau-Renaud, »da je neobljudena najmanj že deset let, in s svojimi zagrnenimi žaluzijami, zaprtimi vrati in z dvoriščem, katero je prerasčal plevel, je delala zelo žalosten vtis. Resnično, če bi hiša ne bila last tasta kraljevega prokuratorja, bi jo bili smatrali brezdvomno za jedno onih slaboglasnih hiš, v katerih se je izvršil kak zločin.«

Villefort zvrne pri teh besedah kozarec vina na en dušek. Monte Cristo počaka, da vsi molče premišljajo to, kar je bilo pravkar izrečeno.

»Čudno je sicer, gospod baron,« pravi nato; »a ko sem bil jaz prvič tukaj, me je obšla ista misel, in hiša se mi je

ki morajo ostati nemške vrljube vsem stiskma današnjega dne.

Shod nemško-napredne stranke na Češkem 14. t. m. je bil dobro obiskovan. Shod je soglasno vsprejel resolucijo, v kateri se priznava potreba, da se volilna pravica deželnih zborov in državnega zbora razširi na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice. V resoluciji se izjavlja, da mora ostati v veljavi sedanje narodnostno razmerje moči v državnem zboru, ki da se ne sme spremeniti. Ob razdelitvi mandatov je treba primerno vpoštevati važnost nemškega naroda v Avstriji.

DOPISI.

Iz Tolmina. — (Pojasnilo.) Povabljen od tukajšnjega glavarja gosp. Prinzig na lojalni razgovor v zadevi opisovanja „Narodne Čitalnice“ v Tolminu, osebno glede pasusa: „Predsednik opiše neprilike“ od strani politične oblasti zaradi zastave“, priobčen v prvem članku „Soče“ z dne 19. januarja t. l. št. 3, ker bi lahko vsakdo mislil, da je prevzročil neprilike sedanji glavar g. Prinzig, kar pa ni res, pojasnim to zadevo iz lastnega nagiba tako, kakor sem na občnem Čitalnice dne 21. decembra 1905. povedal in tudi slov. uredništvu „Soče“ oni pasus v smislu minulega časa poslal, in pojasnim tudi posebno še zato, ker mi je bodi si v dopisovanju, bodi si v odprtem boju s katero koli osebo le pravica in resnica pred očmi. Stvar je torej takale: Na občnem zboru Čitalnice sem poudarjal, da je že imela Čitalnica neprilike od politične strani, ko je hotela obhajati 25 letnico svojega obstanka. To je bilo pred 19 leti, ko nam je politična oblast prepovedala iti korporativno z zastavo v cerkev. Vsled tega je tudi slavnost izostala.

Pripomniti je še, da je takrat imela Čitalnica sicer svojo častno zastavo a bolj privatno, kakor jo imajo zasebniki. Ni bila označena v društvenih pravilih, kakor je sedaj. In tako bi bila s tem ta zadeva rešena. Tolmin, 13. januarja 1906. Andrej Vrtovec.

Iz Oobravlj na Vipavskem. — Naše „Bralno in pevsko društvo“ je imelo dne 6. t. m. veselico, pri kateri je nastopil novi tamburaški zbor. Vreme kazalo je ves dan k dežju, kakor da bi se bili vsi bogovi proti nam zakleli, imamo vedno na dan, ko je pri nas veselica, tako slabo vreme. Pri vsem kremenju vremena se je napolnila veselčna soba z vrlimi sosedi. Posebno se moramo zahvaliti Veliko-Žabelcem, Kamencem, Skriljanom, Cestarjem, Ajdovcem, Selanom, Vrtovincem in drugim, kojih ne poznamo.

Veselica je skončala pohvalno. Vse točke so se proizvajale dobro, posebno je ugajala pesem „Slavjanka“, kuplet „Žena“ in točki, ki jih je proizvajal tamburaški zbor.

Igra „Trije tički“ je izvalila mnogo smeha. O pevskem zboru niti ne govorim, ker je že dobro znan iz prejšnjih veselic, kako dobro nastopa.

Po veselici je bila prosta zabava v

društvenih prostorih, pri kateri nas je prav prijetno zabaval tamburaški in pevski zbor.

Vsa hvala g. učitelju Mrmolji, ki je v tako kratkem času spravil na oder naš tamburaški zbor.

Dobravška okolica je pokazala, da je zavedna. Le tako naprej! Podpirajmo se, družimo se, krepimo se. Naše geslo bodi: Bratstvo, enakost, svoboda!

Iz Komna, dne 13. januarja 1906. — Danes popoldne je zapustil nas v obče priljubljeni in spoštovani gospod kaplan Karol Oblak, koji je bival med nami celih 6 let. Gospod kaplan je duhoven, ki ga dičijo vse lepe in dobre lastnosti. — V naši županiji je bil priljubljen povsod, njega je spoštovala gospoda, njega so spoštovali ljudje tudi drugih narodnosti, on je bil priljubljen v vsakem društvu, v vsakem občevanju, njega je ljubilo vse. — Lahko rečem, da on ni imel med nami sovražnika! Včeraj zvečer priredil mu je naš novi pevski zbor odhodnico pod vodstvom našega mladega pevovodje I. Kacina, kateri je ta zbor v zelo kratkem času dobro izuril. — Pri lepo ubranem petju bilo je sto tinte naših Komenčanov prisotnih, izkazajoč s tem g. kaplanu in starišem njegovim zadnjo čast. G. kaplan pogostil je zbor in postavil temelj novi prihodnosti temu zboru. G. kaplan je delaven mož. On je podučeval večkrat tamburaški zbor, on je storil v Komnu mnogo dobrega, za kar naj mu bode najtopleja zahvala. Kako je bil g. kaplan pri nas priljubljen, dokazal je odhod, kajti vsakdo podavši mu roko je izdihnil: škoda, da nas zapuščate!

Mi častitamo našim sosedom Gorjancem, da so dobili takega kurata, in veseli nas, da je ostal on v naši bližini.

Domače in razne novice.

Novi nadškof in knez. — Pred Božičem smo s precejšnjo gotovostjo naznanili, da bo imenovan nadškofom dr. Sedej. Danes naznanjamo, da je to imenovanje — izvršeno a reč, ki se razglasi vsak hip.

V Kobaridu so pokopali včeraj 67-letnega g. Jožefa Gabršček, očeta dveh sinov, ki živita v Gorici. Udeležba iz trga in celo iz okolice je bila prav obilna. N. p. v. m.!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 10. januarja 1906. svojo 167. vodstveno sejo v družbinih prostorih v „Narodnem domu“. Prvomestnik Tomo Zupan otvorivši sejo naznanja, da je odstopil dosedanja blagajnik-odvetnik dr. Ivan Milan Hribar. Izrekla se mu je vodstvena zahvala. Ob enem predstavlja novega blagajnika, c. kr. notarja Aleksandra Hudovernika. Sklenilo se je, da se od sedaj naprej na podlagi § 18. družbinih pravil kliče na vodstvene seje tudi višji učitelj s Huma ob Ormožu Anton Porekar. Učiteljsko društvo za ormoški okraj ga je namreč kakor svojega predsednika poverilo v to, da prevzame mesto svetovalca v družbenem vodstvu. Potem ko so se rešile razne prošnje

za podpore kakor tudi računi glede vzdrževanja družbine sole v Št. Rupertu ob Velikovu in se je vodstvo obvestilo o došlih vlogah, sklenilo se je še, da se v najkrajšem času nabavijo novi družbini nabiralniki. Na to je prvomestnik zaključil sejo ob 1/2 7 uri zvečer.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja na pivo, ki se vari v pivovarni g. Auerjevih dedičev v Ljubljani v korist naše družbe. To pa zato, ker razni gg. gostilničarji sklepate sedaj nove pogodbe glede zaloga piva. Na to pivo bodite opozorjene vse naše podružnice, vsa društva in vsi somišljeniki. Svoji k svojim!

Vstopnino sta preplačala pri predstavi „Narodne prosveta“ g. dr. Reja K 8:50 in g. A. Klavžar K 1:40. Iskrena hvala!

Učiteljsko društvo za gorški okraj vabi na zborovanje, ki bo dne 1. februarja 1906. na c. kr. učiteljsku v Gorici točno ob 10. uri predpoldne.

Dnevni red: 1. Brezžični brzovjav. (Predava v imenu „Slovenske šolske matice“ gosp. c. kr. okraj. šolski nadzornik Fr. Frazgor.)

K zborovanju uljudno vabi poleg učiteljstva tudi one prijatelje šolstva, ki se zanimajo za to vprašanje — odbor.

Okrajni šolski svet tolminski. — Učiteljsvo tol. okraja je izvolilo dne 11. t. m. svojima zastopnikoma v okraj. šol. svet Alberta Dominka, učitelja-vod. v Čezsoči, in Josipa Rakuščka, nadučitelja-vod. v Cerknem.

Dne 12. t. m. so volili pa župani in podžupani tol. okraja svojih osem zastopnikov v to korporacijo. Kljub nevhvaležni agitaciji in znanemu pritisku od zgoraj, osebno proti nekajim neljubim osebam, so bili skoraj soglasno izvoljeni: Andrej Vrtovec iz Tolmina, Peter Leban iz sv. Lucije, Miha Kenda iz Temljina, Franc Miklavčič iz Kobarida, Josip Gašperut iz Sedla, Anton Mlekuž iz Bovca, Franc Ostan iz Bovca, Peter Kobal iz Cerknega.

Za „Sokolski dom“ v Prvačini: Mozetič nabral 10 K. Darovali so: Gg. Rihard Orel, učitelj Osek prvi obrok K 20, Jakob Rojc, učitelj Gradišče prvi obrok K 3, Vladimir Orel, stud. jur. Prvačina prvi obrok K 5, France Furlani, viš. pošt. kontr. v p. v Gorici K 10, Trvdka Drufovka v Gorici K 5, France Furlani, pos. Skopo K 5, Andrej Sulič, gostilničar v Trstu K 20, Kornelij Gorup, veletržec v Trstu K 50, Anton Štrekelj, kmet. pot učitelj v Gorici K 4.

„Goriška zveza“. — Med „boj kot“ so vrstili klerikalci v „Gorici“ tudi slavno „Goriško zvezo“, to šibko stebelce na „zadružnem polju“. V interesu kmetov samih svoj res večkrat svarili pred to „zvezo“, ki ničesar ne veže, ker je le slab poskus klerikalnega gospodarstva. Iz kmetov rok smo tudi že parkrat priobčili dopise, v katerih je povedano, da je ta „zveza“ draga in nezanesljiva.

To „zvezo“ pa so obsodili klerikalci sami. „Narodni gospodar“, glasilo kleri-

ka lne zadružne zveze na Kranjskem, je pisal: „C. kr. namestništvo v Trstu pripoznalo je „Goriški zvezi“ z odlokom z dne 7. decembra 1904. št. 34.972/III. revizijsko pravico.

Revizijska pravica se more po določilu § 8. revizijskega zakona le takim zvezam priznati, ki imajo najmanj 50 zadrug včlanjenih, ali pa vse zadruge ene dežele, ali vse v deželi obstoječe zadruge z enakimi gospodarskimi smotri in z enakim poslovnim jezikom; ker ima naša zveza na Goriškem lepe število zvestih ji zadrug in je tudi precej goriških zadrug v „Zvezi slovenskih posojilnic v Celji“, seveda „Goriška zveza“ nima niti vseh zadrug na Goriškem, niti vseh slovenskih zadrug, mogla je toraj za revizijsko pravico le vsled tega prositi, ker je imela ob času prošnje že 50 zadrug pravilno včlanjenih.

A kaj pomeni v današnjem času velikanskih združitev samostojna zveza s 50 zadrugami — in če naraste to število celo na 100?!

Zmirom mora ostati le šibka gospodarska sila, ki ima le malo življenske moči, če tudi se jo neguje z najrazličnejšimi podporami.

In možje, ki posvetijo takemu šibkemu organizmu svoje delovanje, ne dočakajo tu nikdar pravih uspehov, ker ti so rezervirani le za močne organizme.

Dosti!

Polomljen konsum na Krasu. — Pišejo nam s Krasa: Dopis, ki je priobčen v „Soči“ dne 10. t. m. „Polomljen konsum na Krasu“, ne odgovarja popolni resnici. Stavljajo se g. kaplana Oblaka — proglasivši ga voditeljem Volčjegrajskega „konsuma“, v ospredje društva, kateremu ni nikoli načeloval, še manj ga vodil. — Zasluga, da le-ta „konsum“ ne likvidira z izgubo, je Oblakova. — Spoznavši namreč nečisti namen takih društev, je Oblak že pred 2 letoma nasvetoval odboru, naj društvo likvidira. — Ker se je temu večina udov uprla, so oni, ki so vpoštevali Oblakov nasvet, že svoječasno iz društva izstopili. Kap. Oblak (sedaj kurat v Gorjanskem) je bil s konsumom le v toliko v zvezi, da je — naprosen seveda — nredil knjige in sestavljal potem končne račune.

Kompetentne oblasti pa naj se na to opozoré, da so „konsumne“ krčme le v toliko produktivne, da producirajo pijanstvo, in da je njih namen nasproten onemu „Rochdalskih pionirjev“. Naj nosijo v bodoče firmo: „koncesionirana društva za pospeševanje pijanstva.“

K. Oblak je koncilijanten in honeten duhovnik, obče priljubljen in vsled svojega odprtega značaja tudi vsestransko vpošteván. Toliko resnici na ljubo!

Micijonarji v Vrtojbi. — V soboto začne misijonarska gonja v Vrtojbi. Šolska mladina ba imela v soboto popoldne nauk in spoved je napovedana za otroke. Saj so bili otroci gotovo že za advent pri spovedi. Kaj naj sedaj zo, gredo misijonarjem na ljubo?

zdelo tako otožna in zapuščena, da bi je nikakor ne bil kupil, da ni že vsega oskrbel moj intendant. Najbrže je dobil tepec napitnico od notarja.“

„Skoro gotovo,“ zajecija Villefort, poskuša se smehljati, „toda verjemite mi, da jaz nisem kriv tega zanemarjenja niti najmanj. Gospod de Saint-Meran je to hišo, ki je spadala k doti njegove unukinje, želel prodati. Če bi še nekaj let ostala neobljudena, bi bila kmalu popolna razvalina.“

To pot prebledi Morrel.

„Zlasti jedna soba,“ nadaljuje grof, „čisto priprosta in navidezno prav taka kakor druge, z... da, obita z rudečim damastom, se mi je zdela, ne vem zakaj, popolnoma dramatična.“

„Dramatična?“ pravi Debray. „Zakaj dramatična?“

„Ali si motivira človek vsak instinktiven čut?“ pravi Monte Cristo. „In ali ni krajev, na katerih diha človek žalost samo? Zakaj? Človek sam ne ve tega. Različne misli se združijo ter ma nehote vzbude ta ali oni spomin, ki s krajem, na katerem smo, ni v prav nikaki zvezi. Na čudovit način me omenjena soba spominja sobe markize de Granges ali sobe Dzedemonine. Toda obed je končan, in to sobo vam moram vsekakor pokazati; potem gremo na vrt pit kavo.“

Monte Cristo povabi svoje goste z roko, naj vstanejo. Gospa Villefort se dvigne, grof stori isto, in vsi gostje posnanejo njim vzglei.

Villefort in gospa Danglars ostaneta trenotek kakor priklenjena na svoje prosto, njuna hladna nema pogleda ledeno visita drug na drugem.

„Ali ste čuli?“ pravi gospa Danglars.

„Iti morava,“ odvrne Villefort, vstane in ji ponudi roko. Gnani od radovednosti, so gostje že zapustili obednico, nadejaje se, da ne bodo videli samo one sobe. Vsi so šli skozi odprta vrata, in grof je pričakoval zaostala dva; ko izstopita tudi ta dva, zapre duri s smehljajem, ki bi bil goste, če bi ga bili videli, prestrašil bolj kakor skrivnostna soba, v katero so imeli vstopiti.

Res si ogledajo celo hišo; sobe so bile dekorirane in opravljene z najbolj izbranimi predmeti zelo okusno na orientalski način in okrašene z orožji najrazličnejših vrst. Salon je bil ozaljšan z dragocnimi slikami starih mojstrov, boudoir s kitajskimi tkaninami najbolj nenavadnih barv in s fantasičnimi uzorci. Končno pridejo v omenjeno sobo.

Ta ni imela na sebi nič posebnega, če ne smatramo za kaj posebnega, da je bila kljub nastajajočemu mraku nerazsvetljena in da je ni nobena roka poskušala ozaljšati kakor druge sobe.

Ta dva vzroka sta res čisto zadostovala, da je bila soba videti tajnostna in otožna.

„Hu,“ vsklikne gospa Villefort, „to je res strašno!“

Gospa Danglars zamrmra trepetaje nekaj besed, katerih nihče ne razume.

Končno pridejo splošno do prepricanja, da ima soba, obita z rudečim damastom, na sebi res nekaj, kar vzbuja grozo.

„Ali ni res?“ pravi Monte Cristo. „Glejte, kako čudno stoji ta postelja, kako mračne in krvave so te tapete in ta dva pastelna portreta, ki sta vsled vlažnosti čisto pobledele. Ali se ne zdi, da hočeta s svojimi bledivimi ustnicami in prestrašenimi očmi reči: Videl sem.“

Villefort postane mrtvaško bled, baronica omahne na stol, stoječ poleg kamina.

„Ah,“ pravi gospa Villefort smeje, „in se upate vستي na ta stol, na katerem se je morda izvršil zločin?“

Gospa Danglars hitro vstane.

„In to še ni vse,“ pravi Monte Cristo.

„Kaj pa je vendar še?“ vpraša Debray, ki ne prezre baroničine vznemirjenosti.

„Ah da, kaj pa je še?“ pravi Danglars. „Priznati moram namreč, da do zdaj ne vidim še nič tako velikega. In vidva, gospoda Cavalcanti?“

„Ah,“ pravi ta, „midva sva videla v Pisi Ugolinov stolp,

v Ferrari Tassovo ječo in v Rimini sobo, v kateri sta bilo Francesca in Paolo.“

„Prav, toda vse imenovane znamenitosti nimajo teh stopnic,“ pravi Monte Cristo in odpre skrita tapetna vrata, „poglejte te stopnice, in prosim vas, povejte mi, kaj mislite o njih.“

„Kako temne stopnice!“ pravi Chateau-Renaud smeje. „Ne vem dobro,“ pravi Debray, „če me naredilo tako melanholičnega vaše vino s Kiosa, a gotovo je, da vidim hišo čisto črno.“

Morrel je bil, odkar se je govorilo o Valentinini doti, zelo žalosten in ni govoril niti besedice.

„Mislite si,“ pravi Monte Cristo, da stopa v viharni noči kak Othello ali kak abbé de Ganges po teh temnih stopnicah, obložen s temnim bremenom, ki ga hoče skriti človeškim, če ne tudi božjim očem.

Gospa Danglars, naslonjena na Villefortovo roko, skoro omedli, in kraljev prokurator se vpre ob steno, da ne omahne na tla.

„Ah, moj Bog, milostiva, kaj pa vam je?“ vsklikne Debray. „Zakaj ste tako blede?“

„Kaj ji je?“ pravi gospa Villefort. „To čisto priprosto izvira iz tega, da nam pripoveduje gospod grof tako strašne stvari, skoro gotovo z namenom, da bi nas videl strahu umirati.“

„To je res,“ zajecija Villefort; „damama vzbujate strah, gospod grof.“

„Kaj vam vendar je!“ pravi Debray čisto tiho gospo Danglars.

„Nič, nič,“ pravi ta z naporom, „treba mi je le svežega zraka.“

„Ali želite iti na vrt?“ vpraša Debray, ponudivši ji roko in bližaje se skrivnim stopnicam.

„Ne,“ pravi ona, „ne; raje še nekoliko ostanem.“

Pa kaj misijonarji ukazujejo, da se mora šolska mladina udeležiti sedaj njihove spovedi. Kaj imajo misijonarji v žepu šolsko oblast?

Dekleta in žene so že dobile listke za spoved, sedaj pridejo na vrsto možje in fantje. Ljudje godrnjajo nad takim terorizmom; prav bi imeli tudi, če bi se popolnoma uprli ter pustili misijonarje na cedilu. Ti misijonarji niso nič drugega nego izmozgovanci ljudstva. S hudicem in peklom strašijo uboge ljudi, trudne od dela, da so toliko bolj zbegani — da potem toliko več pade v meniško bisago! — Vse misijonarenje je le tova na denar in izžemanje ljudstva — nič drugega! Torej pozor!

Slovensko gledališče. — V nedeljo je bil zopet prijeten večer v „Trgovskem Domu“. „Narodna prosveta“ je uprizorila lepo burko (ki je pa bolj veseloigra) „Kinematograf ali Martin Smola“. Igra je prav lepo zasnovana. Nesrečna štev. v kinematografu prikazuje zanimiv prizor mladega moža Martina Črneteta, trgovca, kako ljubimkuje v Zagrebu na klopici. Nesreča hče, da pelje prav sam v kinematograf svojo ženo, svojega tasta in svojo taščo. Seveda radi tega je razburjenje v hiši, skandal, vse je proti ubogemu Črnetu. V mestu pa ogledujejo sliko. Pozneje odkupi za drag denar sliko, na njeno mesto pa pride Črnetov prijatelj Menski, in ko ta srečno prestane strah pred atletom Poteronom, kateri išče onega, ki je z njegovo ženo ljubimkoval v Zagrebu, se pokaže na isti številki maskerade, ki prikazuje starega grešnika, tasta, maskiranega. Atlet izda končno, da je ona ženska v Zagrebu bila v službi pri kinematografu ter je zanalasč iskala sestankov, da so imeli potem pri predstavah zanimive slike. V igri je vse polno lepih prizorov za zabavo in smeh. Pa tudi igrali so dobro.

Le začnimo pri naslovni ulogi. Martin Smola (g. Erzen) je bil res izboren. Uloga je dolga in nelahka, pa jo je igral v vseobčjo zadovoljnost, kakor smo to pričakovali že naprej. Z izredno flegmo se je udal usodi in voljno prenašal vse težave v družini, katere mu je sipal na glavo kinematograf potom tašče, žene, atleta in Rusa. V kretnjah, v govoru, povsodi pač je bil naš znan Erzen. Hilda, njegova žena (g.čna Lukanova) je rešila svojo nalogo običajno prav dobro. Skrbna mlada ženka je bila prav primerno napravljena, igra naravna, ob strani skrbne matere sta bili taki, kakor da bi ju kedo iz kake družine kar zanalasč za ta hip postavil na oder. Naravnost veliko zanimanje je vzbudila g.čna Treova v ulogi tašče Matilde. Verjamemo sicer, da mlade gospodične ne igrajo rade starinskih ulog, ali v zadoščenju naj jej bo, da moramo konstatovati, da je bila v vsej igri, v maski, toaleti, v vseh kretnjah, v vsem svojem sigurnem nastopanju naravnost odlična.

Spoznali smo v njej jako sposobno igralko.

G. Palovec, ki je igral ulogo Rusa Borisa Menskega, napreduje od igre do igre.

Po uspešnih ga moramo postaviti gledé te igre prav opravičeno na stran g. Erzena in g.čne Treove. Lepa prikupljiva prikazen, impozanten mož bogataš, ki ima toliko vasij, cerkva in popov, srečna maska. In g. Palovec ima to lepo lastnost, da se svoje uloge tudi uči. G. Jeretičeva v ulogi nečakinje je bila nova. To je bila prva večja uloga, v kateri je nastopila. Tu intam se je poznal prvi nastop, drugače pa se je kretala dobro in igrala povsem povoljno. Moramo jej reči: Dobrodošla na odr!

G. Molek je naš stari znanec, igralec pač, kar se mu pozna, kakor se prikaže na odr. Prav dober Strnad je bil. Želeli bi ga videti tudi v kakšni ulogi prve vrste, ne le v drugih bolj stranskih, ki so vedno le manj hvaležne, čeprav niso lahke. Uloga atleta Tobije Poterona ni pisana za g. Delabona. To smo že povedali, da je g. Delabona dobra igralna moč. V tej ulogi pa se je naravnost žrtvoval. Ali je pač tako. Včasih se mora igralec prav s težavo udati v kako ulogo, ko pa ni ljudi tu, ki bi jih utaknili tega v to, tega pa v drugo ulogo, kakor baš pristojta temu ali onemu. Dejstvo pa je, da za tako odpomoč se more porabiti le rabljivega dobrega igralca. Naj ga odškoduje kaka prihodnja hvaležnejša uloga. Avšin (g. Jamšek) in Škrabec (gosp. Škabar) sta bila na svojem mestu, gosp. Draščekova (postrežnica Ema) pa je napravila iz svoje uloge res prav lepo igro. Z vsem veseljem se je uživala v ulogo ter nam podala pristno, ljubko postrežnico.

Vidi se pač, da naše gledališče napreduje. Tudi scenarija je bila lepa. Vsa čast okusu režiserja. O obisku pa spregovorimo prihodnjik nekaj!

„Povskemu in glasbenemu društvu v Gorici“ je daroval g. dr. H. Tuma od svojih deželno-zbornskih dijet K 160.

Kdo je hotel biti nadškof v Gorici? — Čujte in strmite! Nadškof je hotel postati — dr. Anton Gregorčič. Najel je bil Berbuča in Grčo, „zastopnika ljudstva“, da sta brusila pete okoli namestnika in baje še okoli višjih glav. Pa jih je „fratelo“ vse skupaj. Podkletnikov Tone ostane le — „vrsenski škof.“

Zemljiško-knjižni izpit je napravil z dobrim uspehom g. Rajko Fanning, pomožni uradnik pri c. kr. okrajni sodnji v Bovcu.

Zaslepljenost. — Na Brjrah pri Gorjanskem je sklenilo starašinstvo — kakor župan povdarja — v javni seji, da zapiše „Lego Nacionale“, da ustanovi na Brjrah Legno šolo, to pa radi tega, ker je Breem dež. šolsk. svet odbil prošnjo za ustanovitev 1 raz. ljud. šole. Kakor se trdi, ni postavne daljave niti števila šoloobveznih otrok. To je pač nezasišana vest. Pričakujemo, da se možje pač spametujejo ob pravem času!

Sifajni ples „goriške slovenske mladine“ se bo vršil 17. februarja. Vabila se prično razpošiljati že okoli 20. t. m. Eventuelne reklamacije naj se se blagovoljno nasloviti: „Odbor goriške slov. mladine“, kavarna Central.

„Slovensko podporno in bralno društvo“ v Go-

rici priredi dne 2. febr. t. l. v „Trgovskem Domu“ vsakoletni občajni ples. Pričetek ob 8 1/2 zvečer. — Ker je društvo velevažno in ima blage namene, je pričakovati obilne udeležbe.

O šolskem posloju v Kojskem nam poročajo, da se je razklalo kamenje, ki veže glavna vrata, tako opasno, da se je bati, da se lahko pripeti kaka nesreča. Zadnji čas, da se popravi. Stariši se bojijo pošiljati otroke v to poslojje. To priobčujemo v imenu več starišev, ki imajo otroke v šoli, ter zajedno opozarjajo na to okoliščino šolsko oblast, da kaj ukrene.

Društvo za povzdigo prometa s tujci. — Na Kranjskem tako društvo prav lepo deluje, kakor je razvidno iz poročila, katero smo priobčili pred kratkim. Kako je potreba takega društva tudi v naši deželi, zlasti pa v slovenskem delu, o tem smo že obširneje večkrat govorili in vspejubljali. Ali takega društva še ni. Vemo, da se je hotelo ustanoviti nekako skupno društvo za celo deželo ob sodelovanju Lahov in Slovencev. Ali kaj takega je pri sedanjih razmerah nemogoče. Lahki so tak poskus takoj odklonili. Kaže torej tako društvo ustanoviti le za Slovence. Na Kranjskem gre vlada na roko prometnemu društvu, to bi se moralo zgoditi tudi pri nas. Saj tu gre za procvit dežele, torej za obče koristi, ne pa v favoriziranje tega ali onega.

Ker že govorimo o tem, moramo omeniti še nekaj. Kranjsko društvo za povzdigo prometa s tujci je sklenilo udeležiti se velike razstave v Londonu, in sicer razstavijo fotografije. Take razstave bi se morala udeležiti tudi naša dežela. Fotografije pa se nam zdijo premalenkoste za Angleže. Ko je bila v Gorici pred par leti razstava krizantem, se je aranžirala velika pogorska skupina s triglavom in oljnati sliki, ki je zavzemala celo steno, spredaj pa je bilo postavljeno kamenje, zelenje in drugo, tako da je človek res dobil pravi utis o pokrajini. Tak diorama je vezal naše pozornost občinstva, in tak bi tudi v Londonu brez dvoma najuspešneje učinkoval.

Delovanje „Prosvete“ na Notranjskem je bilo v božiču vsestransko. V Št. Vidu nad Vipavo je predaval član „Prosvete“ iur. Ciril Premrl. Njegova predavanja so zelo priljubljena ter jako dobro obiskana. Po predavanju je vedno debata. Dne 3. decembra je predaval v Št. Vidu „o ustavi“, dne 17. decembra na Lozicah in sicer „o državnem ustroju, upravi in postavitvi v Avstriji. Poslušalcev je bilo okoli 80; dne 26. decembra „O narodnih običajih in šegah starih Vipavcev“, dne 31. decembra v Št. Vidu „O občini državljskih pravicah in dolžnostih“, dne 1. januarja 1906. v Podragi „O glavnih točkah ustave“. — Nadalje je predaval dne 26. decembra m. l. član „Prosvete“ iur. Kavčič v Žireh „O kmečkem položaju do novejših časov“ in na Dobračevi „O reformaciji“. Obe predavanji sta bili dobro obiskani.

Potovalna knjižnica za obmejne Slovence na Štajerskem se snuje. Podjetje je emineatne važno-

sti za ohranitev in okrepitev slovenskega narodnega življa. Da se uresniči ustanovitev potovalne knjižnice, ni zadostnih sredstev. Prosimo toraj čitatelje tega lista in vse Slovence, naj po svojih močeh podpirajo to potrebno akcijo s knjigami in denarnimi prispevki. Mnogo knjig leži v omarah in zabojih č.č. gg. duhovnikov, uradnikov, profesorjev, učiteljev itd., ki jih ne bodo nikdar več čitali. Pošljite jih obmejnim Slovincem in postanejo narodni kapital, ki bo v kratkem prinašal obilnih obresti!... Zaupniki za poslovanje knjižnice so že v mnogih krajih pridobljeni. Darilo in knjige naj se blagovoljno pošiljati na naslov: Jozef Krajinč, kaplan, Sv. Peter nize Maribora.

Cigani. — Tekom lanskega leta so aretovali v Gorici 17 ciganov. Vsi so bili pristojni v Anhovo.

Radi brezdelnosti je bilo aretiranih v lanskem letu v Gorici 206 oseb; 168 radi beračenja, 308 radi potepanja, 10 so jih postavili pod policijsko nadzorstvo, 2 so poslali v prisilno delavnico.

C. kr. dvorna zaloga šolskih knjig in Slovencev. Oni avstrijski zavod, pri katerem si je s trudopolnim delom prislužil dvorni svetnik Šuklje malo penzijo, je napram Slovincem še vedno tako prijazen in dober, kot tedaj, ko je imel v njem besedo omenjeni gospod. Znano je, da izidejo nemške knjige vsak hip v novi izdaji, tudi napredujejo s časom. Pri slovenskih knjigah zasleduje zaloga drugo taktiko. Natisnjajo velikanske število knjig in preje ne izdajo novih, dokler ne prodajo vseh. Zato so po večini naše šolske knjige relativno slabe in zastarele.

Rokodelsko podporno društvo v Lokavcu je na svojem občnem zboru, ki se je vršil dne 6. jan. t. l., izvolilo: g. Kovača Avg., predsednikom, Ant. Zorna podpredsednikom, Lokar Jos., tajnikom, Josipa Kovača blagajnikom.

Na istem občnem zboru je bil izvoljen častnim članom g. Fran Rebek v priznanje njegovih zaslug kot ustanovnik društva.

Neki lovec iz Brjrah je na lovu v Rihembergu na novega leta dan izgubil lovskega psa, braka, rujave dlake in sredne velikosti, imenom „podvin“. Kedor bi pa vrnil, dobi dobro odškodnino.

„Bralno in pevsko društvo Nada“ v Sovodnjah priredi 16. aprila, na velikonočni ponedeljek, pomladansko veselico na prostem z zelo zanimivim sporedom. Vladi se za to pridno. Toliko na znanje bratskim društvom, da ne prirede veselice, da na ta način drug drugu omogoči uspešno delovanje.

Bralno in pevsko društvo „Kras“ v Opaljemselu priredi dne 18. februarja v prostorih gosp. A. Jelena veselico s petjem, igro in plesom. — Vspored sledi pravočasno.

Narodna čitalnica v Kanalu priredi v nedeljo dne 21. t. m. točno ob 3 1/2 popoldne veselico v dvorani hotela „Pri zlatem levu“. Na vspredu je: godba, petje, deklamacije, slov. oratorij „Letni časi“, živa slika in slednič prsta zabava. Vstopnina: Sedeži 50 v, stojlišča 30 v, galerija 30 v. Vojaki do narednika in otroci

„Res, milostiva,“ pravi Monte Cristo, „ali je ta strah tako nepremagljiv?“

„Ne, gospod,“ pravi gospa Danglars; „toda tako znate pripovedovati o takih stvarih, da je človeku, kakor da so resnične.“

„O moj Bog,“ pravi Monte Cristo, „vse to je igra fantazije. Zakaj pa si ne mislimo te sobe nasprotno kot sobo matere? Recimo, da je to posteljo s škrlatastimi zastori obiskala boginja Lucina. In te skrivnostne stopnice? Recimo, da je hodil po njih zdravnik mlade matere ali babica tih korakov, da bi ne motil njenega krepilnega spanja. In ali ne odnese lahko oče sam spečega otroka?“

Mesto da bi se pomirila, baronica bolestno vzdihne in onedli.

„Zdi se, da je gospoj Danglars zelo slabo, zajecija Villefort: „bilo bi prav, če bi dali poklicati njen voz.“

„O moj Bog,“ pravi Monte Cristo, „in jaz nimam pri rokah svoje stekleničice.“

„Jaz jo imam,“ pravi gospa Villefort.

In pri teh besedah da Monte Cristu stekleničico, podobno grofovi, napolnjeni z rudečo tekočino, ki je tako dobro vplivala na Edvarda.

„Ah!“ pravi Monte Cristo in jo vzame iz rok gospoje Villefortove.

„Da,“ zamrmra ta, „poskusila sem po vašem navodilu.“

„In se vam je posrečilo?“

„Mislim da.“

Baronico preneso v sosedno sobo, grof kane na njene ustnice kapljico rudeče tekočine, in gotova Danglars se zave.

„Ah,“ zastoka, „kakšen strašen sen!“

Iskat gredo njenega moža. Ta je bil malo dovzetan za poetične vtise, je šel v vrt ter se pomenkoval s starim Cavalcantijem o projektu železnice iz Livorna v Florenco.

Monte Cristo je bil videti silno potrj; peljal je baronico na vrt, kjer so Danglars in oba Cavalcantija pili kavo.

„Ali sem vas ostrašil res tako zelo, milostiva?“ ji pravi. „Ne, gospod grof, toda znano vam mora biti, da se ravnamo vtisi po tem, kako smo razpoloženi.“

Villefort se poskusi smehljati.

„Saj veste,“ pravi, „da pogostokrat zadostuje himera.“

„Da,“ pravi Monte Cristo, „toda smejte se mi, če hočete, a jaz si ne morem pregnati misli na zločin, izvršen v tej hiši.“

„Čuvajte se,“ zakliče gospa Villefort „kraljevega prokuratorja imamo tukaj.“

„Vraga,“ odvrne grof, ker je nanesel slučaj tako, lahko takoj povem, kar mi je znanega.“

„Kaj vam je znanega?“ pravi Villefort.

„Da, in sicer pred pričami.“

„To je pa izvanredno zanimivo,“ pravi Debray; in če gre res za zločin, bo občudovanje pospeševalo naše prebavanje.“

„Gre za zločin,“ pravi grof resno. „Pojdite z menoj, gospodje, pojdite, gospod prokurator. Da je izjava veljavna, jo je treba izreči pred pristojnim sodnim stolom.“

Monte Cristo položi roko gospoje Danglarsove v svojo in potegne kraljevega prokuratorja do platane, pod katero so ležale temne sence.

Ostali gostje slede.

„Tu na tem mestu,“ pravi Monte Cristo in pokaže z nogo dotično mesto na tleh, „tu na tem mestu sem dal kopati in pognojiti, da bi boljše uspevalo to staro drevo. Kaj menite, da so moji delavci našli? Majhen kovčeg, ali boljše rečeno, njegove okove in med temi okostje novorojenega deteta. Mislim, da to pač ni izrodek domišljije.“

Monte Cristo začuti, kako postaja barončina roka trda in se Villefortova trese.

„Novorojeno dete?“ vsklikne Debray. „Vraga, stvar postaja resna.“

„Vidite,“ pravi Chateau-Renaud, „ali nisem imel prav, ko sem prej trdil, da imajo hiše dušo in obraz kakor ljudje in

da nam kažejo v svoji fiziognomiji odsev svoje notranjosti. Hiša je bila žalostna, ker jo je pekla vest, in vest jo je pekla, ker je skrivala zločin.“

„O, kdo more trditi, da je to zločin?“ pravi Villefort s svojimi poslednjimi močmi.

„Kako?“ vsklikne grof. „Zakopati na vrtu živo dete, to naj bi ne bil zločin? Kako pa potem imenujete to dejanje, gospod kraljev prokurator?“

„Kdo pa pravi, da je bilo dete še živo?“

„Zakaj bi je sicer kdo pokopal na tem mestu? Saj vrt vendar ni pokopališče.“

„Kako pa kaznujejo tukaj detomorilce?“ vpraša major Cavalcanti naivno.

„O moj Bog,“ pravi Danglars, „čisto tako, kakor zaslužijo, jih obglavijo.“

„Ah, obglavijo jih!“ pravi Cavalcanti.

„Mislim... Ne res, da je tako, gospod Villefort?“ vpraša Monte Cristo.

„Da, gospod grof,“ odvrne ta z izrazom, ki nima na sebi nič več človeškega.

Monte Cristo vidi, da sta onadva, zaradi katerih je povzročil ta prizor, čisto onemogla, in zato pravi:

„Toda, gospoda, pozabili smo na kavo.“

In s svojimi gosti odide na loko, kjer so imeli piti kavo.

„Res, gospod grof, sramujem se, da moram priznati svojo slabost,“ pravi baronica, „toda vaše strašno pripovedovanje me je pretreslo tako, da moram sest.“

In s temi besedami omahne na stol.

Monte Cristo se pokloni ter se približa gospoje Villefortovi.

„Zdi se mi,“ pravi, „da bode gospoj Danglarsovi treba vaše stekleničice.“

Toda še predno se more ta približati svoji prijateljici, najde njen mož priliko, da ji zašepče:

„Jaz moram z vami govoriti.“

20 vinarjev. K obilni udeležbi vladno vabi — odbor.

Telovadno društvo „Prvaški Sokol“ bode imelo dne 27. t. m. ob 7. uri zvečer izvanredni občni zbor glede premembe pravil po § 19.

Mesto sodnega kancelista v Kobaridu je razpisano. Pričakovati je, da dobi to mesto kak Slovenec.

O „Centrifugi“ pišejo po „Gorici“, da ni strankarsk zavod. Krave se morajo smejeti taki bedasti trditvi. „Centrifuga“ je le bojno sredstvo klerikalcev. Bojno sredstvo, potem dolgo nič, potem še le denaren zavodek. Ustanovljena pa je bila z namenom, da požre kar čez noč vse zavode, ki so v naprednih rokah. Revica tega seveda ne more storiti, zagadela pa jo prelagajo po predalih „Gorice“ kakor na smrt obolelo dete, da bi jej vsaj malce odleglo. S pisarenjem po „Gorici“ hočejo delati reklamo za svojo nečedno „Centrifugo“, katere se mora vsak ogniti, kdor noče dati svojega denarja v strankarske namene. Zavod je strogo strankarsk in poslovanje tako, da ne diši po preveliki realnosti. Namesto da bi bila ta posojilnica pustila pri miru obrestno mero ter si prihranila kaj za rezervni fond, je znižala obrestno mero le v konkurenčnem boju iz sovraštva in skodoželjnosti. Tudi če pri njih vse hudič vzame, da bi le kaj škodovali. Kdor tako dela, ne stoji na realnih tleh. To se res vrtoglave špekulacije „Centrifuge“. Kaj mislijo n. pr. tudi Montu konkurirati. Anti ne!

Le umazanost, nereelnost, nzmanje in nevoščljivost se jih drži — potem pa naj jim še kjo kaj zaupa? Ta bi bil bedak!

Namesto, da preobrača „Gorica“ s svojo „Centrifugo“ kozle ter se zaletava v druge, naj bi rajše povedala, zakaj noče izpolnovati naloge glede „Š. doma“. Ko so ustanovili „Centrifugo“, so kričali, da je ta zavod resnična goriška ljudska posojilnica. Ali glejte! Dočim je hotela vršiti „Goriška ljudska posojilnica“ plemenit namen z vzdrževanjem „Šol. doma“, „Centrifuga“ noče nič vedeti o taki prevzeti nalogi. Ko so uzurpirali „Šol. dom“ ter proglašili „Centrifugo“ za ljudski zavod, češ, da je prevzel nalogo „Gor. ljud.“, je bila njih dolžnost od takrat naprej skrbeti za „Š. dom“ in ga vzdrževati. Toda tega ne! Po žepih ljudij, ki niso klerikalci, kaj radi nahirajo. In res jim ti dajejo, namesto da bi jih nagnali na ono stališče, katero smo že večkrat razložili pa bo potreba to storiti najbrže zopet v kratkem. — Denar klerikalci jako radi nabirajo od drugih. Sami dajo malo, duhovniki skoro nič. Pripominjamo, da pri raznih volitvah imajo čudovito dosti denarja na razpolago.

Kmetijska čitalnica v Podmelcu bo imela dne 24. t. m. ob treh popoldne v društveni sobi svoje redno letno občno zborovanje po sledečem vsporedu: 1. Predsednikov nagovor. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Naročitev časopisov. 6. Nasve. K prav obilnej udeležbi vabi — odbor.

Tifus v Št. Andrežu. — V neki rodbini se je pojavil tifus. Pred 14 dnevi je umrl 17 letni sin, v nedeljo so pokopali 7 letnega, mater, ki je tudi zbolela, so spravili v goriško bolnišnico, predvčerajšnjim je obolela na tifusu pa še hči.

Napad si je izmislil. — Neki 27 letni M. Ebrardi je hotel spat v hlevu pri hlapcu tvrdke Ušaj in Gruzovin. Ali hlapec so ga je branil, bilo je ponoči, ko je prišel spat, radi tega je razbil Ebrardi šipe na kočiji ter prozročil še drugo škodo. Le s težavo ga je odstranil hlapec. Zjutraj pa se je predstavil Ebrardi policiji, rekoč, da ga je napadlo v Rabatišču kakih 20 oseb. Peljali so ga v bolnišnico, ker je bil porezan po rokah. Ko se je dognalo, kako si je napad izmislil, so ga naznanili sodnji.

Ponesrečil je 63 letni L. Vittori iz Kanala. Na eno oko je slep. Padel je tako nesrečno, da si je pokvaril še drugo oko. Pri peljali so ga v goriško bolnišnico.

Pietro Rizzi, trgovec z vinom in spiritom v Gospodski ulici, nas je posetil že parkrat radi notice o njem in poslal nam je popravek. Pravi, da ni rekel porca ščava, ampak m o s t r a d e ščava. No, to je pa še hujše, si gnore Rizzi! Naj pogleda ta človek v slovar, pa bo videl, kaj pomeni beseda mostro! Pravi tudi, da ne rabi besed „porchi ščavi“. Pisal nam je o tem dvakrat. Prvič, da ne rabi te psovke — ali če imamo priče za to, da ni treba priobčiti popravka. Drugič pa nam piše, da če imamo priče, da naj storimo korake naprej, da bo že odgovarjal. Iz tega se vidi, koliko je vredno tako popravljanje. Kako dolg in zloben jezik ima Rizzi, je pokazal pri nas včeraj, ko je nas psoval in zmerjal s pridevki, kateri padajo le nanj nazaj. Kajti tak mož nas ne more žaliti. Svetujemo mu le to: naj ne hodi več blizu nas in naj lepo molči! Bo za naj najbolje!

„Tolminsko prostovoljno gasilno društvo“ vabi na plesni venček, kateri priredi na svečnico dne 2. februarja 1906. v dvorani g. Ivana Gabersčička-Podšolarja. Pri plesu svira vojaški orkester 47. pešpolka iz Gorice. Vstopnina 2 kroni. Vstop je dovoljen samo vabljenim gostom. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Čisti dohodek bode služil društvenim namenom. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Društvo „Nada“ v Sovodnjah priredi na Velikončni ponedeljek t. j. 16. aprila veliko veselico s krasnim vsporedom. — Bratska društva naj blagovole to vpoštevati, da ne bode nereda. Odbor.

Društvo „Naprej“ v Dornbergu bo imelo dne 21. t. m. ob 3. uri pop. svoj občni zbor v dvorani gostilne pri „Edinosti“.

Važna iznajdba za gospodinj. Gospa M. Kaučičeva na Dunaju je iznašla za gospodinjstva in prodajalce jedilnih stvari nujno potrebni aparat Hydros. Ta patentovani aparat proizvoda, da ostajajo vsakovrstne jedi, živila: kakor kruh, pecivo, sir, surovo maslo, narezane gnjati, klobase itd. brez upotrebe ledu mnogo dni popolnoma sveža. Hydros izdeluje švedska

akcijska družba Alfa Separator, ki ima tovarne in zastopstva po vseh državah Evrope. Hydros je bil na internacionalni kuhinjski razstavi odlikovan za zlato svetinjo. Cena aparata je vsled ogromne fabrikacije tako nizka, da si ga lahko nabavi vsaka gospodinja. Hydros se dobiva pri vseh boljših trgovinah z železino n kuhinjskim orodjem Avstrije in Ogrske.

Razgled po svetu.

Deputacija tržaške občine z županom Sandrinnijem na čelu je bila v avdijenci pri ministerskem predsedniku ter v notranjem in naučnem ministerstvu. Gledé volilne reforme so izvedeli, da Trst ne izgubi nikakega mandata. Vseučiliško vprašanje pride v razpravo šele v novi poslanski zbornici.

Koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani, na katerem so proizvajali veliko Rossijevo delo „Visoka pesem“, je uspel kar najsijajneje. Oratorij se ponovi danes.

Na Angleškem. — Pri sedanjih volitvah v angleški parlament so izgubili konservativci in unijonisti nakrat 3! okrajev. Zmagala je liberalna stranka, ki bo imela v novem parlamentu večino. Tudi bivši ministerski predsednik Balfour ni več izvoljen.

Sest vlakov ga povozilo. — Njujorskega elektrotehnik Spalta je dohitela strašna smrt. Delal je pri železnici in nekaj popravljal. Prihitel je vlak in ga povozil. Ni ga usmrtil in nesrečnik je začel klicati na pomoč. Ali nihče ga ni čul in prišel je drugi in tretji in še trije vlaki, in vsi so šli preko njega. Vendar je še živel, ko so ga našli, a bil je silno razmesarjen. Peljali so ga v bolnišnico, in med potom je izdihal.

Pariz-Ljubljana-Carigrad! — Epohalnega pomeni za slov. dežele pa tudi za Avstrijo je misel, ki jo je sprozil francoski publicist Ch. Loiseau, namreč naj bi se aktiviral mednarodni vlak iz Pariza v Belgrad. Ta vlak bi vozil iz Pariza preko Lijona, Lausana in ob Ženovskem jezeru skozi Simploški prelaz, ki se ima šele otvoriti, v Milan, odtod skozi Mestre pri Benetkah, Červinjan, Nabrežino — Ljubljano — Zidani most, Zagreb, Sisek, Brod, Beligrad. Da bi se v kratkem podaljšala proga, oziroma vožnja tudi v Carigrad, o tem ni dvomiti.

Ako bode ta novi mednarodni vlak aktiviran, bode to za naše kraje nekaj dalekosežnega. Ako se uresniči ta projekt, se z ozirom na povzdigo tujskega prometa lahko mnogo stori.

Koliko plačujejo posamezne dežele direktnih državnih davkov? — Predalsko s 129.816 prebivalci plačuje 1,119.500 kron, Trst in okolica s 193.247 prebivalci 5,813.600 kron, Solnograško s 193.247 prebivalci 2,445.200 K, Gorica in Gradiška s 232.388 prebivalci 1,457.900 K, Istra s 344.173 prebivalci 1,652.600 K, Dalmacija 501.907 preb. 1,812.200 K, Kranjska s 508.348 preb. 3,951.300 K, Šlezija s 680.918 preb. 6,422.500 K, Bukovina s 729.855 preb. 3,225.100 K, Gorenj. Avstrij-

sko z 809.918 preb. 9,972.000 K, Tirolsko s 850.062 preb. 6,915.200 K, Štajersko z 1,256.058 preb. 15,226.000 K, Moravsko s 2,435.012 preb. 26,346.700 K, Niže Avstrijsko s 3,086.382 preb. 111,186.600 K, Češko 6,318.639 preb. 70.566.000 K, Galicija s 7,259.512 preb. 28,936.000 K.

Knjižnice na vojnih ladjah. — Zadnji čas so začeli ustanavljati knjižnice tudi na vojnih ladjah. Kapitan vzhodnoindijskega parnika je prvi prišel na misel, uvesti za svoje pomorščake to novotarijo. Ko se je vrnil z morja, ni mogel knjižnice prehvaliti. Ljudje so se na ladji kakor izpremenili. Postali so miroljubni, spravljeni in zadovoljni. Za kratek čas je sem pa tam kdo čital naprej, nato pa so se o stvari razgovarjali. Popreje je moštvo povsod, kjer so se ustavili, hitelo na suho in se velikokrat nalezlo mrzlice in drugih bolezni. Odkar pa so čitali, niso hiteli več toliko na suho in so se rajz zabavali z branjem. Danes ima že 23 ladj knjižnice, ki obsegajo po 60—70 zvezkov.

Zamorec, ki pljuje tolarje v Vatikanu. — Neki ameriški bogataš je poslal papežu za novoletno darilo iz lesa izrezlano figuro zamorca, ki je znotraj popolnoma polna tolarjev. Napravljen je gumb; ako se pritisne na ta gumb, pa pljuje zamorec tolar na dan. Bajne ima 100.000 tolarjev ta zamorec v sebi — ali bolje, toliko jih je imel, kajti v Vatikanu so gotovo že prav pridno pritiskali na gumb, da se je zamorec izpraznil.

Umrla je v Trstu gospa Ana Bizjak, rojena Karer, bivša vrla pevka „Čitalnice“ pri sv. Jakobu.

Detomor v Trstu. — V Trstu je umorila služkinja Ivanka Furlan svoje novorojeno dete ženskega spola. Prezerala mu je vrat. Dete so našli v njeni postelji.

Japonska. — V zadnji vojni je Japonska izgubila 19 bojnih ladij, Rusom je pa vzela 24 ladij, tako, da ima po vojni 165 bojnih ladij, dočim jih je prej imela le 159. Japonska gradi sedaj v svojih ladjedelnicah v Jakosuke in Kure nove bojne ladje, nove oklopne križarice in nove rušilce torpedovk.

Dve bojni ladji, ki bodeta največji na svetu, bodeta zgrajeni v inozemstvu. — Skupno se japonsko vojno brodogve v kratkem pomnoži za 44 novih bojnih ladij.

Japonska ima torej še nove bojne narčte. Govori se, da je njena pozornost obrnjena sedaj na „Ameriške združene države“, kjer mgoli preoblečenih japonskih ogleduhov. Častniki ameriškega vojnega brodogva so dobili ukaz, da odpuste vse svoje japonske sluge. Admiral Elyans je namreč obiskal neko japonsko bojno ladjo, na kateri je vičel, daje kapitan njegov bivši sluga.

Redka pasja starost. — Župan in poštar Mulley v Dol. Logatcu ima psa, ki je star okoli 22 let. Psi te starosti so jako redki. Metuzali, kajti navadno živi pes do 10 ali 12 let. Psov s petnadstimi leti je zelo malo. Na avstrijskih pasjih razstavih sta dosedaj bila le dva psa, ki sta doživela dvajset let. Bila sta to foksterijerja „Belgrade Joh“, vržen l. 1868., ki je poginil l. 1888. in „Wordl“, ki je poginil l. 1900. in bil vržen l. 1880.

„Kdaj?“
„Jutri.“
„Kje?“
„Če hočete v moji uradni pisarni, tam bode še najvarnejše.“

„Prav, pridem.“
Ta hip pristopi gospa Villefort.
„Hvala, ljuba prijateljica,“ pravi gospa Danglars in se poskusi smehljati, „nič ni bilo, in zopet mi je mnogo boljše.“

VII. Berač.

Mračni se; gospa Villefort izreče željo, da bi se vrnila v Paris; gospa Danglars, dasi še zelo slaba, si ne upa izraziti iste želje.

Na željo svoje žene da gospod Villefort kot prvi zname nje odhoda. Gos Danglarsovi ponudi prostof v svoji kočiji, da bo lahko njegova žena skrbela za svojo bolno prijateljico. Gospod Danglars je bil tako zatopljen v pogovor s Cavalcantijem, da ne opazi ničesar od tega, kar se godi okoli njega.

Dočim je govoril Monte Cristo z gospo Villefortovo, je opazil, da se je približal gospod Villefort gospej Danglarsovi, in celo uganil pogovor, dasi sta govorila tako tiho, da sta komaj razumela drug drugega.

Ne da bi se ustavljal redu, tikajočemu se odhoda, pusti gospe Debraya, Morrela in Chateau-Renauda, da odjezdijo, in pomaga damama v kočijo. Danglars, ki je bil videti ves navdušen za majorja Cavalcantija, ponudi častitljivemu vojaku prostor v svojem vozu.

Andrea vstopi k svojemu pred vrati čakajočemu tilbureju, pred katerim je držal njegov groom, v svojih velikanskih škornjih na smešen način posnemajoč angleško modo, zelo velikega konja železnosive barve.

Tekom obeda Andrea ni mnogo govoril, kajti bil je pre-pameten, da bi si upal ziniti v prisotnosti tako bogatih in me-

gočnih gostov kako budalost, zlasti, ker je bil med njimi kraljev prokurator.

Pozneje se je oprijel njegove družbe gospod Danglars, ki je opazil grofovo gostoljubnost do Cavalcantijev, slutil, da je major kak bogat nabob, ki je prišel v Paris morda samo zato, da bi pokazal svojemu še neizkušnemu sinu, kako se živi po svetu.

Z nepopisljivim zadovoljstvom je opazil velik demant, ki se je lesketal na majorjevem mezincu, kajti ta premeteni, izkušeni mož je svoje bankovce, pri katerih je bila mogoča kaka izguba, izpremenil takoj v stvari, ki svojo vrednost ohranijo. Vedno pod prevezo, da se želi pončiti, je izpraševal Danglars po obedu očeta in sina o načinu njunega življenja, in ta dva sta odgovarjala na bankirjeva vprašanja z najizbranejšo prijaznostjo, kajti pomislila sta, da ima jeden pri njem kredit za štiridesettisoč frankov, drugi pa kredit za letnih petdesettisoč liber.

Zlasti jedna stvar je pomnožila v Danglarsovih čeh Cavalcantijevo vrednost tako, da ga je Danglars skoro oboževal. Zvest Horacoyemu načelu: „nil admirari“, je znal major povedati čisto ravnodušno, kje se dobe najboljše lamprete, ter je povzvil svoj del mirno in brez besedice pohvale. Danglars je iz tega sklepal, da so take nenavadne jedi svetlim potomcem Cavalcantijeve rodbine nekaj vsakdanjega in da skoro gotovo jedo v Luki postrvi iz Švice in kobiličaste rake iz Bretagne, ki si jih lahko preskrbe na podoben način kakor grof svoje jesetre iz Volge in lamprete iz jezera Fusaro. Z velikim veseljem je torej začul Cavalcantijeve besede:

„Jutri, gospod, vas bodem imel čast obiskati po opravkih.“

„In jaz, gospod,“ odvrne Danglars, „bodem srečen, da vas morem sprejeti.“

Nato mu predlaga, če se mu ni pretežko ločiti za toliko časa od svojega sina, da ga spremi v hotel des Princes.

Major mu odgovori, da njegov sin že dolgo živi življenje

modernega mladega gospoda, da ima svoje služabništvo in svoj voz in da tudi nista skupaj prišla.

Gospoda se torej skupaj vrmeta v Paris, Danglars bolj in bolj strmé nad tem možem, ki daje svojemu sinu na leto petdeset tisoč frankov, za kar mora imeti pač pet do šeststo tisoč liber rent.

Andrea je menil, da zelo imponira, če ozmerja svojega grooma, da ga pričakuje pred vrati na cesti, mesto da bi zapeljal tilbury pred stopnice, za kar je moral iti on trideset korakov daleč iskat svoj tilbury.

Molče poslušala groom ukor svojega gospoda, drži z levico nestrpno ceptajočega konja in pada z desnico vajeti svojemu gospodu, ki jih vzame in stopi s svojimi lakiranimi čevlji na voz.

Ta hip položi nekdo svojo roko na njegovo ramo. Mislé, da je to grof ali Danglars, se mladi mož hitro obrne.

Toda nobeden izmed teh dveh ni bil; Andrea zagleda tujo prikazen z obrazom, ožganim od solca in popolnoma pokritim z brado; in oči sredi tega obraza so se svetile kakor dva almadina. Porogljiv smehljaj pokaže dvaintrideset belih, ostrih in poželjivih zob, jednakih zobovju volkovemu ali šakaljevemu. Okoli las, ki so postajali sivi, je imel ovito rudeče kariran robec; zamazana, vsa raztrgana sukinja je prebivala to veliko, suho, koščeno telo; zdelo se je, da morajo te kosti pri hoji klopotati kakor kosti skeleta. Roka, ki jo je položil na mladeničevo ramo, je bila široka in izvanredno velika.

Ali spozna mladi mož tega tuja v siju svetilke svojega voza? Ali pa se samo prestraši njegove zoprne zunanosti? Ne vemo tega, toda Andrea pri tem pogledu silno vstrepeče.

„Kaj hočete od mene?“ pravi.

„Oprostite, obče, morda vas motim, toda na vsak način moram z vami govoriti.“ In pri teh besedah položi mož svojo roko na rdeči robec.

(Dalje pride.)

priporoča sledeče

ruske pisatelje v nemščini.

Grof Lev. Tolstoj.

1. Die Kosaken.
2. Sewastopol.
3. Zwei Husaren. Erzählungen eines Markkürs.
4. Geld.
5. Der Tod. — Drei Todesarten. — Der Tod des Ivan Ilitsch. — Der Leinwandmesser.
6. Albert. — Luzern. — Die Dekabristen.
7. Soldatengeschichten aus dem Kaukasus.
8. Polikusehka.
9. Unsere Armen und Elenden.
10. Die Krentzer Sonate.
11. Herr und Knecht.
12. Die Auferstehung der Hölle.
13. Ueber Gott und Christentum. (Gedanken über Gott. — Leben und Lehre Jesu. — Wie soll man das Evangelium lesen und worin besteht sein Wesen?)
14. Die sexuelle Frage.
15. Jermak und andere Geschichten.
16. Ivan der Dummkopf.
17. Die Sklaverei unserer Zeit.
18. Grausame Genüsse.
19. Meine ersten Erinnerungen.
20. Christentum und Vaterlandsliebe.
21. Leben und Tod.
22. Stadt- und Landleben.
23. Was ist die Kunst?

Anton Cehov.

1. Sünde und andere Geschichten.
2. Ein Glücklicher und andere Gesch.
3. Eine gottgefällige Anstalt.
4. Eine Kunstliebende Frau und andere Geschichten.

Išče se

za večjo trgovino z vinom,
veščega zastopnika (agenta).

Kje, pové upravništvo.

Dvokolo

v dobrem stanu

vkupi J. Medved v Gorici, Tekališče Jos. Verdi 38.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega pečiva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pluce, potlice itd.

Naznanjamo svojim dragim sorodnikom, častitim prijateljem in znancem, da je naš ljubljani soprog in oče

JOŽEF GABRŠČEK

včeraj, 14. t. m., po daljši bolezni mirno izdihnil svojo dušo.

Zemski ostanki predragoga pokojnika so se prenesli v torek, dne 16. t. m. ob 8 uri zjutraj na domače pokopališče.

Obenem zahvalujemo predrage Kobaridce in okoličane, ki so v tako obilnem številu prihiteli izkazati ljubemu pokojniku zadnjo čast, nam pa svoje prijazno sočutje.

V KOBARIDU, 15. januarja 1906.

Jožefa Gabršček, roj. Muznik

soproga.

Franc Gabršček,

praktikant na c. kr. okrož. sodnji v Gorici

Andrej Gabršček,

lastnik „Goriške Tiskarne“ itd. v Gorici

sinova.

Zahvala.

Podpisani odbor „Narodne čitalnice“ v Kanalu izreka tem potem svojo najtoplejšo zahvalo vsem sotrudnikom, gospicam pevkam in gosp. pevcem, ki so toli požrtvovalno in vztrajno prispevali, da je veselica dne 6. jan. letos nad vse pričakovanje dobro vspela.

V prvi vrsti zahvaljujemo se s tem gospej Lorici Hrastovi za njeno naklonjenost do društva, katera je radovoljno odstopala tako dolgo svoje prostore v svrhu izvežbanja oratorija; gg. Krajnik in Leban za njuno velikodušnost in požrtvovalnost za proizvajanje in proučevanje deklamacij; g. juristu Vuga za njegov trud in vsrajnost in konečno našemu vrlemu pevovodji, g. Mihaelu Zega, čegar „Burja“ je spremljevanjem vojaškega orkestra doneja tako milo in tako prijetno, da si moral kar strmeli.

Radi tega vsega najiskrenejša zahvala. Ob enem se priporoča podpisani odbor tudi za nadaljno sodelovanje.

Odbor „narodne čitalnice“ v Kanalu.

Ravnokar je dospelo črno fino blago

za sedanjo sezono

prilagodeno posebno za plesne črne obleke za gospode kakor tudi novoporočence.

Izdeluje se v vsakem kroju natančno po želji naročnikov.

Cene oblek so sledeče:

Sako-obleka	K 45.— naprej
Smoking-obleka	„ 60.— „
Jaket-obleka	„ 60.— „
Salon-obleka	„ 65.— „
Frak-obleka	„ 80.— „
„Čamara“, češka narodna noša	„ 70.— „

Anton Krušič trgovec in krojaški mojster

v Gorici, tekališče Josipa Verdi 33 in tekališče Frana Josipa št. 35.

Dražbeni oklic.

Dne 29. januarja 1906. in nadaljne dneve od 10. ure zjutraj do 2. ure pop. se bode vršila v Solkanu dražba mizarskega orodja in 90 stolov seua. — Najmanjši ponudek znaša 1/3 cenilne vrednosti.

C. kr. okrajna sodnija v Gorici odd. III.

Dne 7. januarja 1906.

Dr. Mattioni.

A. vd. Berini - Gorica

Šolska ulica št. 2

velika zaloga oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Mulfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K - 64, —72, —80, —88, —96, 1-12, 1-20, 1-36, 1-44, 1-60, 1-80, 2-

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštne prosto na dom. Posoda se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveča. Cene zmerno.

Ji

ne dobiš za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za dosego nežne polti boljsega in uspešnejšega zdravilnega mila, nego je preizkušeno

Bergmannovo lilijno mlečnato milo
 Bergmann & Co., Dečim ob Labi.

Prodaja kos po 80 vin.:

JOSIP ZORNIK
 Gorica.

Zaščitna znamka: „Sldro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Pain-Expeller

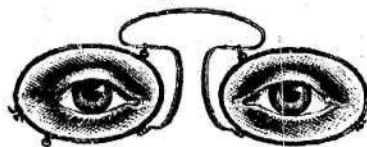
je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče masilo; cena 80 vin., K 1-40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sldro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

J. Primožič

optik

naznanja, da je otvoril svojo delavnico v ulici Vetturini števil. 3.

Na prodaj ima: očala, zlata in niklasta vse številke, barometre, toplomere, zdravniške toplomere, kukala, vage za vina in špирite, različne mikroskope ter druge v to stroko spadajoče reči.

Sprejema popravila ter pošilja ista na željo domov ter je sploh občinstvu na razpolago z najboljšim blagom.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalno jestvin.

V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače kakor francoski konjak, pristni kranjski brinove: domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrijski refošk, kavo in vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda, testenine Žnidaršič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Pošilja se po pošti najmanj 5 kg. —

Josip Kutin

v Gorici. — Semeniška ulica št. 1.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker Godina izdelan v Trstu v lekarnah Rafel Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 1.40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7.— prosto poštine.

„Goriško vinarsko društvo“

(vpisana zadruga z omejeno zavezo)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

z Brd, z Vipavskega in Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in realna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini 22.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

V svojem „Trgovskem Domu.“

TELEFON ŠT. 80.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2%, — večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Pozojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

nevrški vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deložni: a) podpisani	K 1.038.400
b) vplačani	319.684
Dana pozojila	1.900.302
Vloge	1.991.340

V najem se oddá takoj

starodavno prodajalno

z mešanim blagom in mostno tehniko radi družinskih razmer.

Ponudniki naj se obrnejo do lastnika Ivana Defranceschi v Šturiji pri Ajdovščini.

Zdravlje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izbornó proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšé sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mesina lekarna, Zagreb, Markov trg št. 5 poleg cerkve sv. Marka.

Posilja se po povzetju ali naprej poslanim zneskom. Manj kot ena dvanajstotina se na pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 stekl.) 4 K, 2 duc. (24 stekl.) 8 K, 3 duc. (36 stekl.) 11 K, 4 duc. (48 stekl.) 14 60 K, 5 duc. (60 stekl.) 17 K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so z posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena leta 1360. Mestna lekarna, Zagreb, Ustanovljena leta 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

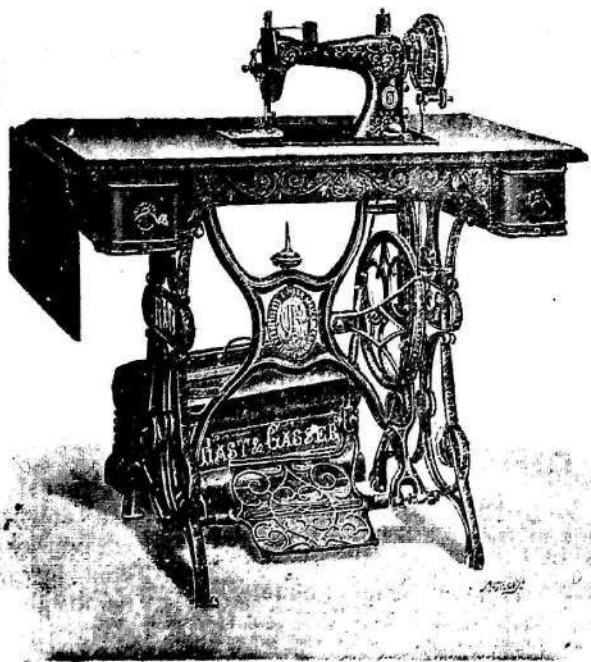
raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravilo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in popravila jamčiva od 5-10 let.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči

in gonilnih naprav,

kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vežbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapopno obračalo na podpisanca kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vojašnico štev. 13

Gorica * Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofjski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. Domača in tuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

Odlikovana pekarija in sladničarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

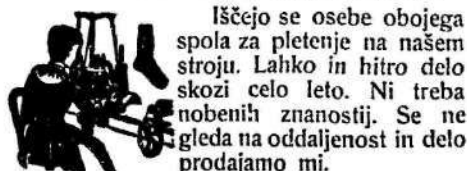
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celo leto. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi. Družba za domača dela in strojev za pletenje Tomáš H. Whittick & Co — Praga trg sv. Petra 7. I. 434. — Trst, ul. Campanile 13—434.